

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 7C/10/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412203016
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6412203016.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom na pojednávaní konanom dňa 30.05.2016, pred samosudcom JUDr. Petrom Lukáčom, v právnej veci navrhovateľa: v 1. rade - V. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX a v 2. rade - O. X., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. Č.. XXX, obaja v zast. JUDr. Ľudmilou Petrušovou, advokátkou so sídlom AK Žiar nad Hronom, A. Dubčeka č. 10, proti odporcovi: F. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. I. K., U.. M. XXX/X, t. č. pobytom X. F. X. I., M. M. V. Y., v zast. JUDr. Miroslavou Hudecovou, advokátkou so sídlom AK Š. Moyzesa 46, Žiar nad Hronom, o návrhu na úhradu sumy 4.481,18 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľov v 1. a v 2. rade na úhradu istiny vo výške 4.481,18 € spolu s 9 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 4.481,18 € od 12.12.2009 až do zaplatenia z a m i e t a.

II. Navrhovatelia v 1. a v 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne uhradiť odporkyni F. Z., nar. XX.XX.XXXX trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 436,46 € na účet právnej zástupkyne odporkyne JUDr. Miroslavy Hudecovej, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, IBAN: M., VS: XXXXXX, trovy právneho zastúpenia vo výške 359,93 € na účet právnej zástupkyne odporkyne JUDr. Evy Považanovej, advokátky, bankové spojenie IBAN: M., BIC: Q., všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom výkonu rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia v 1. a v 2. rade sa svojim návrhom doručeným Okresnému súdu v Žiari nad Hronom dňa 02.03.2012 domáhali u odporkyne úhrady sumy 4.481,18 € s prísl.. Svoj návrh zdôvodnili skutočnosťou, že dňa 02.05.2005 bola vypracovaná medzi účastníkmi konania Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v zmysle ustanovenia § 553 Občianskeho zákonníka, ktorej súčasťou tvorila Zmluva o pôžičke zo dňa 02.05.2005, ktorej vklad bol povolený Správou Katastrálneho úradu dňa 07.06.2005 pod č. vkladového konania V843/05. Navrhovatelia v návrhu ďalej uviedli, že podľa Zmluvy o pôžičke zapožičali odporkyni sumu 6.140,87 €. Zároveň uviedli, že vzhľadom k právnej skutočnosti, že odporkyňa nedodržala podmienky Zmluvy o pôžičke nadobudli nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom Zmluvy o zabezpečovacom prevode do trvalého vlastníctva. Navrhovatelia v návrhu ďalej uviedli, že rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 9C 143/2009 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica pod č. k. 16Co 333/2009 zo dňa 12.12.2009 súd určil, že Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti uzatvorená dňa 02.05.2005, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva odporkyne k nehnuteľnosti vyznačenej ako byt č. súp. XX na R.. poschodí vo vchode č. X v obytnom dome č. XXX, vedenom na CKN parc. č. XXX/X v Ž.R. I. K. na ul. M. spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu vo výške 6535/505 565 nehnuteľnosti na LV č. XXXX pre k. ú. Ž. I. K. je neplatná. Na základe citovaného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica bol realizovaný prevod predmetnej identifikovanej nehnuteľnosti na samotnú odporkyňu. Navrhovatelia v návrhu uplatnili plnenie zo Zmluvy

o pôžičke vo výške 4.481,18 € spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania, ktorú špecifikovali ako rozdiel medzi poskytnutou pôžičkou vo výške 6.140,87 € po odpočítaní a akceptácii plnenia nájomného počas trvania nájmu odporkyne u navrhovateľov vo výške 1.194,98 € a odpočítaní sumy 464,71 € prijatú od odporkyne navrhovateľmi v rámci exekučného konania vedeného pod sp. zn. EX 2235/07.

Okresný súd v Žiari nad Hronom vo veci rozhodol platobným rozkazom pod sp. zn. 7C 10/2012 zo dňa 15.11.2012. V zákonom stanovenej lehote podala odporkyňa proti platobnému rozkazu Okresného súdu Žiar nad Hronom dňa 30.11.2012 odpor. Obsahom odporu bola vznesená námietka premlčania do uplatneného nároku. V súvislosti s ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka v návaznosti na ustanovenie § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorú námietku odporkyňa prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne zdôvodnila márnym uplynutím premlčacej doby k 31.08.2008. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania procesnoprávneho charakteru súd zameral svoje dokazovanie predovšetkým na otázku riešenia námietky premlčania.

Z prevedeného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci konania dňa 02.05.2005 uzatvorili Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej navrhovateľa poskytli odporkyňi finančné plnenia v celkovej výške 185.000,- Sk v tom čase v platnej mene, pričom doba plnenia na základe dvojstranného právneho úkonu bola dojednaná k 31.08.2005. Súčasne so Zmluvou o pôžičke bola uzatvorená medzi účastníkmi konania i Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti medzi veriteľmi, v danom prípade navrhovateľmi v 1. a v 2. rade a dlžníčkou - odporkyňou. Z prevedeného dokazovania mal súd preukázané, že odporkyňa finančné prostriedky zapožičané tejto na základe dvojstranného právneho úkonu nevrátila v termíne dojednanej splatnosti podľa zmluvy. V dôsledku tejto právnej skutočnosti na podnet navrhovateľov Správa katastra Žiar nad Hronom realizovala vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá tvorila predmet Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Dňa 14.07.2006 odporkyňa podala prostredníctvom právnej zástupkyne návrh na vyslovenie neplatnosti Zmluvy o zabezpečovacom prevode. O predmetnom návrhu konal Okresný súd v Žiari nad Hronom sp. zn. 9C 180/2006, pričom rozsudkom zo dňa 16.01.2007 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co 50/2007, bol návrh zamietnutý. Odporkyňa v roku 2008 v konaní využila mimoriadny opravný prostriedok, Generálny prokurátor SR dňa 02.05.2008 podala na Najvyšší súd SR mimoriadne dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR sp. zn. 2Mcd 9/2008 dňa 31.03.2009, pričom rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica a Okresného súdu Žiar nad Hronom zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Žiar nad Hronom na ďalšie konanie. Vzhľadom na vyjadrený právny názor, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, prvostupňový súd v konaní pod sp. zn. 9C 143/2009 dňa 09.07.2009 určil, že Zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva je neplatná. Krajský súd Banská Bystrica v konaní 16Co 333/2009 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.12.2009.

Žalobcovia v 1. a v 2. rade prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne žiadali návrhu na úhradu žalovanej istiny ako dôvodnému vyhovieť. Začiatok behu premlčacej lehoty po vznesení námietky premlčania stanovili podľa vyjadrenia dňom 12.12.2009, teda deň po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutie o vyslovení neplatnosti zabezpečovacieho prevodu na základe Zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Svoje stanovisko zdôvodnili právnou skutočnosťou, že až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení neplatnosti zabezpečovacieho prevodu boli navrhovateľa v 1. a v 2. rade vlastníckimi nehnuteľnosťami, čím považovali existenciu Zmluvy o pôžičke za bezpredmetnú a nemali dôvod uplatňovať plnenie z existujúcej zmluvy o pôžičke. Navrhovateľa v 1. a v 2. rade prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne taktiež namietli právnou skutočnosťou, že pokiaľ by sa súd s týmto právnym názorom nestotožnil, odporkyňa v konaní prebiehajúcim pred Okresným súdom v Žiari nad Hronom ohľadom vyslovenia neplatnosti právneho úkonu 9C 143/2009 opakovane viackrát písomným spôsobom uznala svoj dlh voči navrhovateľom v 1. a v 2. rade a to napr. písomným podaním zo dňa 05.01.2010 (č. l. 10 spis. materiálu Okresného súdu Žiar nad Hronom 9C 143/2009) alebo vo svojich výpovediach kde existenciu dlžnej čiastky žiadnym spôsobom nespochybnila. Z tohto dôvodu žiadala akceptovať predĺženie premlčacej lehoty v zmysle zákonnej úpravy.

Odporkyňa prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne žiadala návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietnuť. Trvala na akceptovaní vznesenej námietky premlčania do uplatneného nároku. Svoje stanovisko zdôvodnila okolnosťou, že Zmluva o zabezpečovacom prevode práva v žiadnom prípade nie je zmluvou, ktorá by mala charakter sinalagmatického záväzku a nepodlieha dikcii zákona v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka v návaznosti na ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho

zákonníka. Uviedla okolnosť, že napriek existencii Zmluvy o zabezpečovacom záväzku nič nebránilo navrhovateľom, aby si uplatnili plnenie zo zmluvného záväzku o pôžičke. Začiatok behu premlčacej lehoty odporkyňa stanovila dňom nasledujúcim po dojednanom termíne splatnosti, teda dňom 01.09.2005. Zároveň uviedla, že čo sa týka samotnej žaloby na finančné plnenie zo Zmluvy o pôžičke, táto bola doručená súdu dňa 02.03.2012, teda nárok uplatnený samotnou žalobou je premlčaný. K právnej argumentácii navrhovateľov ohľadom uznania záväzku odporkyňou zo Zmluvy o pôžičke uviedla, že takýto právny úkon nebol zo strany odporkyne nikdy realizovaný a to z procesnoprávneho pohľadu a kogentných náležitostí inštitútu uznania záväzku.

Čo sa týka argumentácie žalobcov v 1. a v 2. rade do vznesenej námietky premlčania, súd konštatuje, že argumentácia v bode 1., resp. v bode 2. navrhovateľov je v danom prípade právne irelevantná a účelová.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Povinnosť spočívajúca vo vrátení prijatého plnenia tomu kto ho poskytol vzniká tak v prípade zmluvy neplatnej ako aj v prípade zmluvy zrušenej. Ak je základom občianskoprávneho vzťahu dvojstranne zaväzujúci záväzok, účastníkom zmluvy vzniká povinnosť vrátiť si vzájomné plnenie.

Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, príhľadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

V hore uvedených ustanoveniach zákona zákonodarca rieši otázku tzv. sinalagmatického záväzku kedy v prípade vyslovenia neplatnosti právneho úkonu sú si povinní účastníci zmluvného vzťahu vzájomne vrátiť plnenie, ktoré na základe takto uzatvoreného právneho úkonu nadobudli. V zmysle hore uvedenej zákonnej úpravy však Zmluva o zabezpečovacom prevode práva nie je zmluvou, ktorá by mala charakter sinalagmatického záväzku. V prípade Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktorú uzatvorili účastníci konania nejde o nárok podliehajúci režimu ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka a v návaznosti naň i ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko právo na vzájomné vrátenie plnení sa vzťahuje len na prípady kedy podľa zmluvy každý z účastníkov získal nejaké plnenie, ktoré je povinný v prípade neplatnosti úkonu vrátiť. Zmluva o zabezpečovacom prevode práva nie je zmluvou, na základe ktorej si účastníci navzájom poskytujú plnenia, ale jednostranne zabezpečuje účastník zmluvného vzťahu iný právny úkon, a to pohľadávku navrhovateľa voči odporcovi, v danom prípade z uzatvorenej Zmluvy o pôžičke. Prípadné rozhodnutie o vyslovení neplatnosti takéhoto zabezpečovacieho úkonu vo vzťahu k hlavnému záväzku, teda v danom prípade k Zmluve o pôžičke, znamená len to, že pohľadávka v danom prípade navrhovateľov voči odporkyni zo Zmluvy o pôžičke nie je ničím zabezpečená. V súdenom prípade súd zaujímal právny názor, že samotným navrhovateľom i v prípade existenciu Zmluvy o zabezpečovacom prevode nič nebránilo uplatniť voči odporkyni plnenie z dvojstranného právneho úkonu, a to samotnej Zmluvy o pôžičke. Je nutné taktiež podotknúť, že Zmluvou o zabezpečovacom prevode nehnuteľnosti bola zrejme realizovaná nekalá praktika, resp. realizované konanie proti dobrým mravom vzhľadom na výšku poskytnutých finančných prostriedkov na základe Zmluvy o pôžičke, ktorá bola v hrubom nepomere s hodnotou nehnuteľnosti, ktorá tvorila predmet zabezpečovacieho prevodu. Zmluva o pôžičke bola medzi účastníkmi konania uzatvorená dňa 02.05.2005 a podstatná náležitosť, a to termín splatnosti pôžičky bol účastníkmi zmluvného vzťahu dojednaný ku dňu 31.08.2005.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523101-110'&ucin-kdni='30.12.9999'>). Na premlčanie súd príhľadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V danom prípade súd kladie začiatok behu premlčacej lehoty na plnenie zo Zmluvy o pôžičke na deň 01.09.2005, teda deň nasledujúci po dojednanom termíne splatnosti zapožičaných finančných prostriedkov. Z takéhoto pohľadu premlčacia lehota v zmysle hore uvedenej zákonnej úpravy uplynula žalobcom na uplatnenie svojho práva dňom 01.09.2008. Žaloba na plnenie bola doručená súdu dňa 02.-03.2012. Súd preto z akceptácie vznesenej námietky premlčania v zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka návrh navrhovateľov ako premlčaný zamietol.

Navrhovatelia prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne vznesli do vznesenej námietky premlčania námietku uznania dlhu a tým i predĺženia behu premlčacej lehoty.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Uznaním dlhu urobeným v zmysle § 558 sa zakladá vyvrátiteľná právna domnienka, že dlh v čase uznania trvá. Na to, aby uznanie dlhu malo účinky, je potrebné aby dlžník písomne uznal, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj do výšky. Uznanie dlhu je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi. Domnienka existencie dlhu založená na uznaní dlhu je vyvrátiteľná. Znamená to, že aj dlžník, ktorý svoj dlh uznal môže namietat' že dlh nevznikol alebo že v čase uznania už netrvalo. Uznaný môže byť aj dlh premlčaný. Takéto uznanie však zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy ak dlžník, ktorý dlh uznal vedel o jeho premlčaní. Neformálne uznanie dlhu, napr. ústne uznanie alebo uznanie konkludentným konaním alebo zaplatením splátky nemá za následok vznik právnej domnienky podľa § 558 ani prerušenia premlčacej doby podľa § 110 ods. 1.

Pokiaľ navrhovatelia vo svojom vyjadrení argumentovali existenciu uznania dlhu zo strany odporkyne, či už ústnym vyjadrením v konaní pred Okresným súdom Žiar nad Hronom sp. zn. 9C 143/09 alebo písomným podaním zo dňa 05.01.2010 (po uplynutí doby premlčacej) súd konštatuje, že urobené prejavy zo strany odporkyne špecifikované samotnými navrhovateľmi považované za uznanie dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka nevyvolávajú následok ako to má na mysli toto zákonné ustanovenie, nakoľko takéto prejavy nenapĺňajú kogentné atribúty uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ navrhovatelia v konaní argumentujú uznaním záväzku písomným podaním zo dňa 05.01.2010, v tomto smere nebolo preukázané, že by toto uznanie obsahovalo kogentné atribúty uznania záväzku a v žiadnom prípade taktiež nebolo preukázané zo strany navrhovateľov, že by odporkyňa ako dlžníčka v tomto čase (po uplynutí premlčacej doby) mala vedomosť o tom, že eventuálny dlh je premlčaný. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd obranu navrhovateľov v tomto smere považoval za právne irelevantnú a pri akceptácii vznesenej námietky premlčania návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol s použitím § 142 ods. 1 O. s. p.. Trovy konania predstavovali trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyne odporkyne pri právnom zastúpení v roku 2012 - 2014 vo výške 385,93 € a právnej zástupkyne odporkyne za roky 2015 - 2016 vo výške 436,46 €.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu/rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach. Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa ho po vyhlásení rozhodnutia vzdali písomne do zápisnice súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo

iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.